نظرسنجی‌های انتخاباتی حکایت از پیشتازی جو بایدن، نامزد دموکرات در برابر دونالد ترامپ جمهوری‌خواه دارد
اما باتوجه به نتایج انتخابات ۲۰۱۶، چرا نمی‌توان به این نظرسنجی‌ها استناد کرد؟

جریان‌شناسی رای در انتخابات آمریکا

صادق امامی- سیدمهدی طالبی
گروه بین‌الملل

کمتر از چهارماه دیگر انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در ۵۰ ایالت این کشور برگزار خواهد شد. نظرسنجی‌های انتخاباتی حاکی از پیشی گرفتن جو بایدن، نامزد دموکرات‌ها از دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور فعلی آمریکا و نامزد جمهوری‌خواهان است.
براساس نقشه انتخاباتی آمریکا که سایت electoralvotemap آن را منتشر کرده است، درصورت برگزاری انتخابات، بایدن ۲۸۴ رای الکترال و ترامپ ۱۵۹ رای الکترال را به‌دست خواهند آورد. همچنین سرنوشت نهایی ۹۵ الکترال نیز مشخص نیست. باتوجه به وجود ۵۳۸ رای الکترال در کل کسی که بتواند ۲۷۰ الکترال را به خود اختصاص دهد، راهی کاخ‌سفید خواهد شد.
براساس این نظرسنجی‌ها اگر تغییر جدی در وضعیت فعلی رخ ندهد، ترامپ رئیس‌جمهور تک‌دوره‌ای خواهد شد. بخش اعظم این احتمالات، ناشی از وضعیت فعلی آمریکاست که درگیر همه‌گیری کرونا، تبعات اقتصادی ناشی از آن و اعتراضات نسبت به بی‌عدالتی است.
اگر ترامپ تا پیش از برگزاری انتخابات موفق به مهار ویروس کرونا شود یا بتواند یک بمب خبری ایجاد کند، به‌طور حتم فضا در آمریکا به نفع وی بازخواهد گشت. این رانباید از نظر دور داشت که در سال ۲۰۱۶ هم برخی که هوادار ترامپ بودند، در نظرسنجی‌ها به هر دلیلی اطلاعات غیرواقعی دادند تا تقریبا تمام نظرسنجی‌ها نتایج را اشتباه پیش‌بینی کنند. سوابق دوره‌های قبلی انتخابات نشان داده حتی در برخی مواقع پایگاه‌های سنتی یک حزب علیه آن رای داده‌اند.
مشخص‌ترین نمونه از این قرار انتخاباتی به آخرین انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در سال ۲۰۱۶ بازمی‌گردد که تعدادی از ایالت‌های دموکرات آمریکا به ترامپ جمهوری‌خواه رای دادند.
مساله امروز آمریکا بسیار پیچیده‌تر از گذشته شده است. تقریبا نه اشخاص و نه نظرسنجی‌ها نمی‌توانند نتایج انتخابات آینده را درست حدس بزنند، زیرا رفتار مردم نه برگرفته از وابستگی حزبی‌شان که متاثر از بحران‌ها است. به دیگر سخن، اگر آمریکا در وضعیت عادی به‌سر می‌برد، این گرایشات سیاسی بودند که رئیس‌جمهور را راهی کاخ‌سفید می‌کردند، اما مشکلات پیچیده و شکاف‌های توسعه‌یافته، همه‌چیز را به‌هم ریخته است. دیگر این گرایشات سیاسی نیستند که نتایج را تعیین می‌کنند؛ این بحران‌ها هستند که یک دموکرات یا جمهوری‌خواه را به کاخ‌سفید هدایت می‌کنند. «فرهیختگان»، در این گزارش به بررسی وضعیت انتخاباتی آمریکا در دوره‌های گذشته پرداخته است تا مشخص شود در انتخابات آتی، چه کسی شانس بیشتری برای ریاست‌جمهوری دارد.

در قرن ۱۹ میلادی زمانی که آیین‌نامه انتخابات آمریکا تدوین شد، عمده مردم این کشور کشاورز بودند. به‌همین دلیل، اعضای کنگره برای تعیین زمان برگزاری انتخابات در جست‌وجوی تاریخی برآمدند که برای کشاورزان مناسب‌ترین زمان باشد. درنهایت ماه نوامبر به این دلیل که در آن، برداشت پاییزه کشاورزان و در کل، فصل جمع‌آوری محصول به پایان می‌رسد، انتخاب شد. به‌دلیل فاصله طولانی میان مناطق روستایی آمریکا با شهرها، کشاورزان آمریکایی باید گاه‌ها یک روز کامل را صرف آمدن به شهر و رای دادن می‌کردند. به‌همین دلیل دوشنبه به‌عنوان اولین روز کاری هفته برای برگزاری انتخابات مناسب نبود، چراکه در این صورت، مردم این مناطق باید مسافرت خود را از روز یکشنبه که یک روز تعطیل و زمانی برای رفتن به کلیسا و انجام آیین‌های مذهبی بود، آغاز می‌کردند. بنابراین به‌جای دوشنبه که روز اول هفته است، روز سه‌شنبه برای برگزاری انتخابات تعیین شد. انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در سال ۲۰۲۰ نیز در تاریخ ۳ نوامبر ۲۰۲۰ مصادف با ۱۳ آبان ۱۳۹۹ برگزار خواهد شد. این انتخابات پنجاه‌ونهمین انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا است.

شیوه برگزاری انتخابات

شیوه‌ای دیگر در انتخابات ریاست‌جمهوری در آمریکا با شیوه‌های مرسوم در جهان متفاوت است، به‌گونه‌ای که در این کشور رئیس‌جمهور به‌صورت غیرمستقیم انتخاب می‌شود. این سیستم انتخاباتی آمریکا غیرمستقیم بوده‌وبه‌الکترال کالج مشهور است. رای‌دهندگان براساس این نظام انتخاباتی، در روز انتخابات به رئیس‌جمهور و معاون اورای می‌دهند. رای به‌رئیس‌جمهور به‌معنای رای به «الکتورها» (گزینندگان) نیز هست و این افراد پس از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری در «الکترال کالج» (مجمع گزینندگان) جمع شده و رئیس‌جمهور آمریکا را انتخاب می‌کنند.

الکترال کالج‌ها از کجا آمدند؟

براساس قانون اساسی ۱۷۸۴ آمریکا، رئیس‌جمهور نهادی برای حفظ وحدت ایالات سیزده‌گانه به‌شمار می‌رفت و بنابراین همه ایالات، برابر در انتخاب رئیس‌جمهور داشتند. در آن دوران، به‌دلیل عدم توسعه سیاسی، نبود احزاب قدرتمند و همچنین تضمین حقوق برابر ایالات، مقرر شد تا رای‌دهندگان برای رای‌دادن را معرفی کنند که الکتور (Elector) نام گرفتند. هر ایالت دو الکتور داشت و این الکتورها که براساس تشخیص ایالت‌ها یا با بدون انتخابات برگزیده می‌شدند، در مکانی به‌نام الکترال کالج جمع شده و رئیس‌جمهور کشور را انتخاب می‌کردند. در آن زمان کاندیداهای ریاست‌جمهوری خود را به این جمع معرفی کرده و هرکس بیشترین رأی الکترال کالج را به‌دست می‌آورد، رئیس‌جمهور و نفر دوم نایب‌رئیس یا رئیس‌جمهور (vice president) نام می‌گرفت. به این ترتیب یک سیستم غیرمستقیم برای انتخاب رئیس‌جمهور به‌وجود آمد. مردم یا رأی‌دهندگان را شکل می‌دادند، پارلمان‌های ایالتی الکتورها را انتخاب می‌کردند و الکتورها رئیس‌جمهور را اتفاقی که در آن روز اگر خیلی غیردموکراتیک نبود و هم استقلال ایالات در حق رای را نداشت، حق رویگان را به صحنه برفستند، بسیار آسیب‌پذیر می‌کند. موضوع مهم دیگر مساله حضور در هنگام‌های دادن است، به‌لحاظ تعداد و سیع‌تر و عدم‌تجانس، بسیار محتمل است که تعداد بیشتری از دموکرات‌ها پای صندوق‌رای نروند.

۱۵ درصد تعیین‌کننده

در آمریکا وابستگی حزبی همچون اروپا نیست که با فراخوان احزاب هواداران به تحرک وادار شده شوند اما در شرایط نرمال در انتخابات مشخص است که حدود ۴۰ درصد رای‌دهندگان به کاندیدای کدام حزب می‌دهند. به‌عنوان مثال مشخص است که فرد کارگر پایه سفید، پروتستان، جنوبی، سفیدپوست ساکن حومه شهر و دارای خانواده به جمهوری‌خواهان رای می‌دهد، چراکه به یک جمهوری‌خواه غالبا تمامی ویژگی‌های گروه‌های ذکرشده را دارد. درمقابل سیاه‌پوستان و افراد بدون تعلقات مذهبی به‌سوی پایگاه دموکرات‌ها می‌روند. این وضعیت دیگر دموکرات تمایل واضح‌تری دارند. با این وجود تعیین‌کننده پیروز انتخابات، حدود ۱۵ درصد از مردم هستند که تا آخرین روزهای پایانی انتخابات هنوز نظر خود را شکل نداده‌اند. حدود ۱۵ درصد همان رای‌دهندگان مستقلی هستند که تعلقات حزبی ضعیفی دارند ولی همین گروه کوچک، تعیین‌کننده نتیجه انتخابات هستند، چراکه کوچک‌ترین حرکت مثبت به‌سوی یکی از کاندیداها، نقش اساسی در تعیین برنده بازی دارد.

پایگاه‌های سنتی و ایالات چرخشی

در میان ایالت‌های آمریکا برخی از آنها معمولا آرای خود را به کاندیداهای دموکرات می‌دهند و برخی دیگر نیز آرای خود را به نفع جمهوری‌خواهان به صندوق می‌اندازند. به این ایالات به اصطلاح ایالات safe (امن) گفته می‌شود. ایالات کالیفرنیا (۵۵ الکترال)، نیویورک (۲۹ الکترال)، میشیگان (۱۶ الکترال) و نیوجرسی (۱۴ الکترال) پایگاه سنتی دموکرات‌ها به‌حساب می‌آیند و ایالات تگزاس (۳۸ الکترال)، وایومینگ (۳ الکترال)، نبراسکا (۴ الکترال) داکوتای شمالی (۳ الکترال)، آلاسکا (۳ الکترال)، کانزاس (۶ الکترال) و وسیاری از ایالت‌های جنوبی و مرکزی آمریکا جزو ایالت‌هایی هستند که به‌طور طبیعی به جمهوری‌خواهان رای می‌دهند.
در آمریکا به ایالت‌هایی که همواره به کاندیدای جمهوری‌خواه رای می‌دهند، اصطلاحا ایالت‌های قرمز و به ایالت‌هایی که همواره به حزب دموکرات رای می‌دهند، ایالت‌های آبی گفته می‌شود. در نقشه نمز این ایالت‌ها با رنگ قرمز یا آبی مشخص می‌کنند. در این میان ایالت‌های جال نوسان swingstates (چرخشی) نیز هستند که به ایالت بنفش مشهورند و به فراخور شرایط، در هر انتخابات احتمال دارد آرای خود را به سمت دموکرات‌ها یا جمهوری‌خواهان برنزند.
تعیین‌کننده‌ترین و در عین حال بااثرات‌ترین مولفه رأی‌دادن، تعلق حزبی و میزان وفاداری حزبی شهروندان است. به این معنا که باید بتوان بر این باور بود، به‌راحتی نتایج انتخابات را پیش‌بینی کرد و یک فهم وسیع از این داشت که چه کسی به پیروزی در انتخابات دست پیدا می‌کند و به کاخ‌سفید یا کنگره قدم می‌گذارد. به‌عنوان مثال در چند دهه گذشته آرای لاتین‌تبارها، سیاه‌پوستان، طبقات ضعیف کارگری، بخشی از دانشگاهیان یا در معنای بزرگ‌تر شهروندان لیبرال که بیشتر در شهرهای بزرگ و دانشگاهی زندگی می‌کردند، به دموکرات‌ها تعلق داشته است. درمقابل آرای تعداد بیشتری از سیاه‌پوستان و پروتستان‌ها در شهرهای با تراکم جمعیتی کمتر به سمت جمهوری‌خواهان می‌رود.

فرمز شدن ایالات آبی در سال ۲۰۱۶

اما در انتخابات آمریکا با وجود آگاهی از گرایش‌های حزبی افراد رای می‌دهند، از یک انتخابات تا انتخابات بعد شاهد تغییر در ترکیب کسانی هستیم که انتخاب می‌شوند. به‌عبارت بهتر، نه‌تنها ایالت‌های چرخشی که ایالت‌هایی که پایگاه یک حزب بوده، در روز انتخابات به حزب رقیب رای داده است و او را به‌پیروز الکترال‌های ایالت کرده است. در تعیین کننده نتیجه انتخابات هستند، چراکه کوچک‌ترین حرکت مثبت به‌سوی یکی از کاندیداها، نقش اساسی در تعیین برنده بازی دارد.

پایگاه‌های سنتی و ایالات چرخشی

در میان ایالت‌های آمریکا برخی از آنها معمولا آرای خود را به نفع یک کاندیدا به صندوق انداختند، اما هیات‌های انتخابی فرد دیگری را انتخاب کرد. رای گروه دوم به رسمیت شناخته شود و آرای مستقیم مردم به‌حساب نیاید. این موضوع اگرچه در تقابل با دموکراسی است، ولی همچنان در آمریکا جریان دارد و پنج‌بار که آخرینش سال ۲۰۱۶ بود، سرنوشت انتخابات را تغییر داده است. اما برچه اساسی رای الکتورهای یک ایالت به نامزدها تعلق می‌گیرد؟ در انتخابات، قانون «همه سهمیه برای شخص پیروز» (Winner takes all) حاکم است. این قانون می‌گوید به جز در مین و نبراسکا- هر فردی که مه‌اجر برای اکثریت مردمی در یک ایالت بشود، همه‌سهمیه الکترال کالج را به خود اختصاص خواهد داد و به زبان صحیح‌تر هر نامزدی که بتواند ۲۷۰ رای الکترال را به‌دست آورد، به‌طور حتم فضا در آمریکا به نفع وی بازخواهد گشت. این رانباید از نظر دور داشت که در سال ۲۰۱۶ هم برخی که هوادار ترامپ بودند، در نظرسنجی‌ها به هر دلیلی اطلاعات غیرواقعی دادند تا تقریبا تمام نظرسنجی‌ها نتایج را اشتباه پیش‌بینی کنند. سوابق دوره‌های قبلی انتخابات نشان داده حتی در برخی مواقع پایگاه‌های سنتی یک حزب علیه آن رای داده‌اند.
مشخص‌ترین نمونه از این قرار انتخاباتی به آخرین انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در سال ۲۰۱۶ بازمی‌گردد که تعدادی از ایالت‌های دموکرات آمریکا به ترامپ جمهوری‌خواه رای دادند.
مساله امروز آمریکا بسیار پیچیده‌تر از گذشته شده است. تقریبا نه اشخاص و نه نظرسنجی‌ها نمی‌توانند نتایج انتخابات آینده را درست حدس بزنند، زیرا رفتار مردم نه برگرفته از وابستگی حزبی‌شان که متاثر از بحران‌ها است. به دیگر سخن، اگر آمریکا در وضعیت عادی به‌سر می‌برد، این گرایشات سیاسی بودند که رئیس‌جمهور را راهی کاخ‌سفید می‌کردند، اما مشکلات پیچیده و شکاف‌های توسعه‌یافته، همه‌چیز را به‌هم ریخته است. دیگر این گرایشات سیاسی نیستند که نتایج را تعیین می‌کنند؛ این بحران‌ها هستند که یک دموکرات یا جمهوری‌خواه را به کاخ‌سفید هدایت می‌کنند. «فرهیختگان»، در این گزارش به بررسی وضعیت انتخاباتی آمریکا در دوره‌های گذشته پرداخته است تا مشخص شود در انتخابات آتی، چه کسی شانس بیشتری برای ریاست‌جمهوری دارد.

شیوه برگزاری انتخابات

شیوه‌ای دیگر در انتخابات ریاست‌جمهوری در آمریکا با شیوه‌های مرسوم در جهان متفاوت است، به‌گونه‌ای که در این کشور رئیس‌جمهور به‌صورت غیرمستقیم انتخاب می‌شود. این سیستم انتخاباتی آمریکا غیرمستقیم بوده‌وبه‌الکترال کالج مشهور است. رای‌دهندگان براساس این نظام انتخاباتی، در روز انتخابات به رئیس‌جمهور و معاون اورای می‌دهند. رای به‌رئیس‌جمهور به‌معنای رای به «الکتورها» (گزینندگان) نیز هست و این افراد پس از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری در «الکترال کالج» (مجمع گزینندگان) جمع شده و رئیس‌جمهور آمریکا را انتخاب می‌کنند.

الکترال کالج‌ها از کجا آمدند؟

براساس قانون اساسی ۱۷۸۴ آمریکا، رئیس‌جمهور نهادی برای حفظ وحدت ایالات سیزده‌گانه به‌شمار می‌رفت و بنابراین همه ایالات، برابر در انتخاب رئیس‌جمهور داشتند. در آن دوران، به‌دلیل عدم توسعه سیاسی، نبود احزاب قدرتمند و همچنین تضمین حقوق برابر ایالات، مقرر شد تا رای‌دهندگان برای رای‌دادن را معرفی کنند که الکتور (Elector) نام گرفتند. هر ایالت دو الکتور داشت و این الکتورها که براساس تشخیص ایالت‌ها یا با بدون انتخابات برگزیده می‌شدند، در مکانی به‌نام الکترال کالج جمع شده و رئیس‌جمهور کشور را انتخاب می‌کردند. در آن زمان کاندیداهای ریاست‌جمهوری خود را به این جمع معرفی کرده و هرکس بیشترین رأی الکترال کالج را به‌دست می‌آورد، رئیس‌جمهور و نفر دوم نایب‌رئیس یا رئیس‌جمهور (vice president) نام می‌گرفت. به این ترتیب یک سیستم غیرمستقیم برای انتخاب رئیس‌جمهور به‌وجود آمد. مردم یا رأی‌دهندگان را شکل می‌دادند، پارلمان‌های ایالتی الکتورها را انتخاب می‌کردند و الکتورها رئیس‌جمهور را اتفاقی که در آن روز اگر خیلی غیردموکراتیک نبود و هم استقلال ایالات در حق رای را نداشت، حق رویگان را به صحنه برفستند، بسیار آسیب‌پذیر می‌کند. موضوع مهم دیگر مساله حضور در هنگام‌های دادن است، به‌لحاظ تعداد وسیع‌تر و عدم‌تجانس، بسیار محتمل است که تعداد بیشتری از دموکرات‌ها پای صندوق‌رای نروند.

۱۵ درصد تعیین‌کننده

در آمریکا وابستگی حزبی همچون اروپا نیست که با فراخوان احزاب هواداران به تحرک وادار شده شوند اما در شرایط نرمال در انتخابات مشخص است که حدود ۴۰ درصد رای‌دهندگان به کاندیدای کدام حزب می‌دهند. به‌عنوان مثال مشخص است که فرد کارگر پایه سفید، پروتستان، جنوبی، سفیدپوست ساکن حومه شهر و دارای خانواده به جمهوری‌خواهان رای می‌دهد، چراکه به یک جمهوری‌خواه غالبا تمامی ویژگی‌های گروه‌های ذکرشده را دارد. درمقابل سیاه‌پوستان و افراد بدون تعلقات مذهبی به‌سوی پایگاه دموکرات‌ها می‌روند. این وضعیت دیگر دموکرات تمایل واضح‌تری دارند. با این وجود تعیین‌کننده پیروز انتخابات، حدود ۱۵ درصد از مردم هستند که تا آخرین روزهای پایانی انتخابات هنوز نظر خود را شکل نداده‌اند. حدود ۱۵ درصد همان رای‌دهندگان مستقلی هستند که تعلقات حزبی ضعیفی دارند ولی همین گروه کوچک، تعیین‌کننده نتیجه انتخابات هستند، چراکه کوچک‌ترین حرکت مثبت به‌سوی یکی از کاندیداها، نقش اساسی در تعیین برنده بازی دارد.

پایگاه‌های سنتی و ایالات چرخشی

در میان ایالت‌های آمریکا برخی از آنها معمولا آرای خود را به نفع یک کاندیدا به صندوق انداختند، اما هیات‌های انتخابی فرد دیگری را انتخاب کرد. رای گروه دوم به رسمیت شناخته شود و آرای مستقیم مردم به‌حساب نیاید. این موضوع اگرچه در تقابل با دموکراسی است، ولی همچنان در آمریکا جریان دارد و پنج‌بار که آخرینش سال ۲۰۱۶ بود، سرنوشت انتخابات را تغییر داده است. اما برچه اساسی رای الکتورهای یک ایالت به نامزدها تعلق می‌گیرد؟ در انتخابات، قانون «همه سهمیه برای شخص پیروز» (Winner takes all) حاکم است. این قانون می‌گوید به جز در مین و نبراسکا- هر فردی که مه‌اجر برای اکثریت مردمی در یک ایالت بشود، همه‌سهمیه الکترال کالج را به خود اختصاص خواهد داد و به زبان صحیح‌تر هر نامزدی که بتواند ۲۷۰ رای الکترال را به‌دست آورد، به‌طور حتم فضا در آمریکا به نفع وی بازخواهد گشت. درمقابل آرای تعداد بیشتری از سیاه‌پوستان و پروتستان‌ها در شهرهای با تراکم جمعیتی کمتر به سمت جمهوری‌خواهان می‌رود.

جمهوری‌خواهان رکورددار پیروزی در انتخابات

رکورد بیشترین میزان پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری را جمهوری‌خواهان داشته‌اند. آنها از سال ۱۸۶۰ تا ۱۹۲۸ از ۱۸ مبارزه انتخاباتی پای جنگ، پیروز شده‌اند. از سال ۱۹۴۸ پس از پایان جنگ جهانی دوم، ۱۲ مبارزه از ۱۸ انتخابات، جمهوری‌خواهان ۱۰ بار پیروز شده‌اند و تنها در طرفداران در تعداد طرفداران جمهوری و نتایج به دو دلیل عمده است؛ حزب دموکرات برخلاف حزب جمهوری‌خواه مجموعه‌ای از ائتلاف گروه‌های متفاوت و غیرمتجانس است و به همین دلیل اگر یک انتخابات تا انتخابات بعدی، خیلی اتفاق می‌افتد که افراد به این حزب پشت کنند. این عدم تجانس در حزب دموکرات آن را درمبارز حزب جمهوری‌خواه اگر رهبران قدرتمندی چون رونالد ری